

Etiopia: Basisinfo

Basisinformasjonen er utarbeidet fordi utlendingsmyndighetene har et særskilt informasjonsbehov som følge av betydelige ankomsttall fra Etiopia. Oversikten gir kortfattet informasjon om forhold som kan ha relevans i en intervjusituasjon, ledsaget av lenker til relevant og utfyllende materiale.

Befolkning

Etiopia har i de senere årene hatt en sterk befolkningsøkning fra rundt 60 millioner innbyggere i 2000 til mer enn 90 millioner i dag. Rundt 85 % av befolkningen lever på landsbygda og livnærer seg som småbønder.

Etniske grupper

Det lever rundt 90 ulike etniske grupper i Etiopia. Men fire store grupper utgjør til sammen mer enn to tredeler av befolkningen. Disse fire gruppene og deres prosentvise andel av befolkningen er som følger:

- Oromoer: 34 %
- Amharaer: 20 %
- Somaliere: 4, 5 %
- Tigreanere: 4, 5 %

Amharaene og tigreanerne har vært den tradisjonelle eliten i landet og hører til i det nordlige Etiopia. De fleste av de mindre etniske gruppene lever i de sørlige og vestlige delene av landet.

Språk

I hovedsak har de ulike etniske gruppene hvert sitt språk. På grunn av amharaenes tradisjonelt dominerende stilling i landet, bruker mange amharisk, som også brukes som arbeidsspråk i den føderale administrasjonen. Amharisk har et eget alfabet som kalles fidal, som også de andre språksamfunnene i landet har brukt. Men i nyere tid har for eksempel oromoene og somaliene tatt i bruk vårt latinske alfabet når de uttrykker seg skriftlig.

Religion

Mer enn 60 % av etiopierne er kristne, mens vel 30 % er muslimer. Deler av befolkningen, som primært vil si amharene og tigreanerne, ble kristne allerede på 300-tallet og tilhører den ortodokse etiopiske kirken. Blant de kristne er rundt 19 % protestanter, og blant dem utgjør oromoene et flertall.

Etiopia: Basisinfo

Administrativ inndeling

I 1991 ble Etiopia etablert som en etnisk føderasjon, hvor de største etniske gruppene fikk hver sin delstat med en viss grad av indre selvstyre. I alfabetisk rekkefølge er det følgende delstater:

- Addis Abeba
- Afar
- Amhara
- Benishangul-Gumuz
- Dire Dawa
- Gambela
- Harar
- Oromia
- Somali
- Region for sørlige nasjoner, nasjonaliteter og folk
- Tigray

Av disse har byene Addis Abeba, Dire Dawa og Harar fått status som delstater. Det skyldes primært at befolkningen i disse byene etnisk sett har vært mer sammensatt enn i området hvor de ligger. For Addis Abeba gjelder i tillegg at den som landets hovedstad skal være felles for hele føderasjonen.

Hver delstat er i tillegg inndelt i administrative enheter kalt *woredaer*, som igjen er inndelt i *kebeler*. En kebele omfatter vanligvis rundt 4000 personer. I større byer finnes det flere kebeler i form av bydelsadministrasjoner. På landsbygda kan kebelen omfatte en eller flere mindre landsbyer.

Dokumenter

I prinsippet skal alle etiopiske borgere være registrert i den kebelen de er bosatt i. Kebelen utsteder dokumenter som er nødvendige for å få tilgang til offentlige tjenester innen helsevesen og utdanning. Etter fylte 18 år er alle etiopiere pålagt å ha ID-kort. Dette kortet utstedes av kebelen der man er bosatt.

Pass utstedes hos Department for Immigration and National Affairs i Addis Abeba. Dette er det eneste stedet man kan få utstedt pass i Etiopia.

✓ [Landinfo temanotat Etiopia: Forvaltningsstruktur og dokumenter \(8. januar 2014\)](#)

Etiopiske navn

Etiopiere har tre navn: eget navn, fars eget (første) navn og farfars eget (første) navn. Dette gjelder både for muslimer og kristne. Etiopiere bruker med andre ord ikke etternavn/familienavn på samme måte som i Norge/Europa.

Historie

Etiopia har fra gammelt av hatt statsdannelse knyttet til kongedømmer i de nordlige områdene blant tigreanere og amharer. På slutten av 1200-tallet ble det etiopiske keiserriket etablert, som varte fram til revolusjonen i 1974.

Grensene for det moderne Etiopia ble først etablert på 1890-tallet etter at keiser Menelik hadde erobret blant annet store områder bebodd av oromoer. På den tiden ble også Somalia-regionen en del av Etiopia. Keiser Menelik motsto også forsøk fra Italia på å kolonisere Etiopia.

I 1974 ble den siste keiseren, Haile Sellassie, styrtet ved et militærkupp, og det ble så etablert en kommunistisk ettpartistat alliert med Sovjetunionen. Dette regimet gikk under betegnelsen Dergen.

Etiopia: Basisinfo

I 1991 ble Dergen nedkjempet militært av militser etablert innenfor de ulike etniske gruppene, og Etiopia ble omdannet til en etnisk føderasjon i 1991. Den ledende gruppen i den militære kampen mot Dergen og i utformingen av det nye styret, var tigreanerne, som fikk framstående posisjoner i det nye styret, blant annet statsministeren Meles Zenawi.

Sentrale konflikter i dagens Etiopia

Med den nye konstitusjonen av 1994 ble Etiopia erklært som føderal demokratisk republikk, og i 1995 ble de første frie valg avholdt i Etiopias historie. Kritikere og opposisjonen mener imidlertid at regimet mer ligner en ettpartistat med sterke autoritære trekk enn et reelt demokrati. De viser til at regjeringspartiet EPRDF har vunnet alle valg siden 1995 ved valgfusk og ved å legge hindringer i veien for opposisjonspartiene, blant annet ved å fengsle framtredeende opposisjonspolitikere.

En annen gjennomgående konflikt er spørsmålet om graden av selvstyre innen de ulike delstatene, hvor kritikere mener at de sentrale myndighetene i Addis Abeba blander seg for mye inne i de enkelte statenes indre anliggender. Denne konflikten har vært særlig framtredeende i Oromia og Somali-regionen.

I tillegg er det krefter, særlig blant amharene, som ønsker å oppheve føderasjonen og gå tilbake til en enhetsstat hvor alle innbyggerne først og fremst er etiopiere.

Talsmenn for regimet på sin side påpeker behovet for ro og stabilitet for å kunne gjennomføre omfattende økonomiske utviklingsprogrammer, som har sin bakgrunn i at Etiopia var et svært utarmet og fattig land da de tok over i 1991. De siste årene har Etiopia hatt en økonomisk vekst rundt 10 %.

Somalia-regionen, også kalt Ogaden eller Region 5, har de senere årene, særlig fra 2007, vært den mest urolige delen av Etiopia, med flere militære konfrontasjoner mellom myndighetene og ONLF (se lenker til rapporter nedenfor). Konflikten har skapt sterke motsetninger innad i den somaliske befolkningen, som på den ene siden støtter myndighetene og på den andre ONLF. De siste tre årene har ONLF vært på defensiven militært, og angivelig pågår det forhandlinger mellom partene med sikte på en fredsavtale.

✓ [Landinfo temanotat Etiopia: Somali-regionen og ONLF \(21. juli 2011\)](#)

✓ [Landinfo respons Etiopia: Spesialstyrken Liyu Police i Region 5 \(8. januar 2015\)](#)

✓ [Landinfo respons Etiopia: Fengselet Jail Ogaden \(28. januar 2015\)](#)

Politiske partier

Den regjeringsbærende koalisjonen, Ethiopian People's Revolutionary Democratic Front (EPRDF), består av fire partier med bakgrunn i de ulike etniske gruppene:

- Oromo People' Democratic Movement (OPDO)
- Amhara National Democratic Movement (ANDM)
- South Ethiopian Peoples' Democratic Front (SEPDF)
- Tigrayan Peoples' Liberation Front (TPLF)

Det finnes både lovlige og ulovlige opposisjonsgrupperinger. Den lovlige opposisjonen består av en rekke mindre partier som gjerne slår seg sammen i koalisjoner når det er valg. Et eksempel på en slik koalisjon er Coalition for Unity and Democracy (CUD), som gjorde et meget godt valg i 2005.

Felles for de fleste opposisjonspartiene er kravet om større grad av demokrati. Dessuten kan opposisjonspartiene deles i to hovedgrupper. Den ene gruppen legger vekt på det som forener etioperne, og blant dem er de som ønsker å oppheve føderasjonen.

Etiopia: Basisinfo

Den andre gruppen består av partier som først og fremst er talsmenn for sine respektive folkegrupper og som arbeider for å styrke selvstyret i delstatene. Et eksempel på et slikt parti er Oromo People's Congress (OPC).

Koalisjonen Medrek og partiet Semayewi (Det blå partiet) utgjør i dag den viktigste delen av den lovlige opposisjonen. Medrek har sitt tyngdepunkt i oromo-befolkningen, mens Semayewi har sine støttespillere først og fremst blant amharene.

Den ulovlige opposisjonen omfatter følgende tre partier:

- Oromo Liberation Front (OLF)
- Ogaden National Liberation Front (ONLF)
- Ginbot 7

Felles for de tre partiene er at de tar til orde for å styrte det etiopiske regimet med militære midler. Dessuten har de sine partiorganisasjoner i utlandet. I 2011 erklærte etiopiske myndigheter de tre partiene som terroristorganisasjoner i henhold til en lov som da ble vedtatt.

OLF og ONLF arbeider for å realisere fullt selvstyre for henholdsvis Oromia og Somalia-regionen, som man mener ikke er mulig med nåværende regime ved makten. Ginbot 7 ønsker å erstatte føderasjonen med et enhetlig demokratisk styresett. Dette partiet er i utpreget grad dominert av amharer.

✓ [Landinfo temanotat Etiopia: Oromo i Etiopia: politiske grupper og menneskerettigheter 2005-2010 \(5. mars 2010\)](#)

✓ [Landinfo respons Etiopia: Oromo Liberation Front \(OLF\) \(18. desember 2012\)](#)

✓ [Landinfo temanotat Etiopia: Partiet Ginbot 7 \(20. august 2012\)](#)

Eritrea

I 1890 ble Eritrea italiensk koloni. Etter andre verdenskrig ble Eritrea etter en resolusjon i FN innlemmet som autonom enhet i Etiopia. I 1962 ble Eritrea annektert av Etiopia. Siden den gang har eritreerne kjempet for selvstendighet. Deres kamp bidro i sterk grad til Dergens nederlag i 1991. Etter 1991 ble Eritrea en delstat i den etiopiske føderasjonen. Som den eneste av delstatene fikk Eritrea i 1993 anledning til å gjennomføre en folkeavstemning om full selvstendighet. Resultatet var 99,8 % for selvstendighet.

Etter selvstendigheten ble forholdet mellom Etiopia og Eritrea mer og mer anspent, og i forbindelse med en grensetvist brøt det ut full krig mellom de to landene i 1998, som varte til en fredsavtale ble undertegnet i 2000. Ved utbruddet av krigen ble anslagsvis 60 – 80 000 eritreere deportert fra Etiopia til Eritrea. Forholdet mellom de to landene er fortsatt ikke normalisert, men det foregår ingen diskriminering av eritreere i Etiopia i dag. Etiopia har de senere årene mottatt et stort antall flyktninger fra Eritrea.

Etiopia: Basisinfo

Kilde: [Wikipedia](#)

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

© Landinfo 2015

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Etiopia: Basisinfo